

జమీన్దార్

"Zamin Ryot" Nellore.
(A National Kisan Weekly)

సంపాదకుడు:
నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు.

నంబరు 18

శుక్రవారము : నెల్లూరు : 30-1-42

సంచిక 8

వర్షాయాత్ర

ఒక క్రిటిక్

తెలుగువారికి ఇతరులపేర్లు చక్కగా ఉచ్చరించుట తెలియదు. తెలుగుకోసమానిక ప్రయత్నించరు. కాంగ్రెసులో ఉండే ముప్రసిద్ధ దేశ దివ్యులు కూడ మహారాష్ట్రులపేర్లు తెలుసుకునేవారు. "రణదే"ను రానేడ అని, "పాగ"ను పేజీ అని, "ఖాల్"ను ఖేల్ అని, మంత్రి "ఖ"ను ఖైర్ అని, "దుభే"ను ద్యూబ్ అని "విసో"గా భాష"ను విసోభాష అని నోటికివచ్చినట్లు పలుకుతుంటారు. ఈ క్రింద హిందూస్థానంవారు తెలుగు గురించి అలవాటులేనందున సంస్కృతాన్ని తగులబెట్టి లక్ష్యంగా "లచ్చుకో" అని మామూలుగా పలుకుతుంటారు. మేము మొన్న ఆ భాగం కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశానికి పోయింది వార్తాపత్రము. దానిపేరు "వర్షా" వర్షా అనే చిన్నపది ఉన్నది. దానికి సమాఖ్యలో వర్షా పట్టణము.

కాంగ్రెసు డిక్షనరీలో వర్షాకు బహుళ సగరమని పేరువడం సబబు. ఎక్కడచూచినా ఆరవి ధర్మాలు, సంస్థలు, కట్టడములు, దూది, నాలు మరలు, బహుళ కోటిశ్చరుడు.

యా 30 ఏండ్లనుండి తన వ్యాపారంమీదనే దృష్టిని నిలిపియుంటే ఇంకా ధనవంతుడయ్యేవాడేకాని కాంగ్రెసువారి పాతన ఆందరికెనే ఈ "బంగారుపంటి కోమటి"కూడ డబ్బు సంపాదకులకు లోటుచేసుకొని మంచిపేరును పొందివారు. మొన్న జవహర్ లాల్ వార్తాసమావేశంలో ఉపన్యసిస్తూ మధ్య ఎగతాళికి "బహుళి" ఒంటెబుట్టిలో పోవడం సరదా; కాని నాకు వాయువిమానం ఉంటేకాని పలుకేను" అని అన్న మాట ఆక్షరాల నిలం.

మహిళాలయం, కుటుంబ చికిత్సాలయం, మగకావాడి, పేదగ్రాం, గోశాల, గ్రామోద్యోగ సంఘం, ఇంటెందుకు ఆచటంఉండే ప్రతిసంస్థ ఆరవి ఈవిని చక్కగా రుచిచూచినవే. బహుళ 50 లోపువాడే. 6 అడుగులకు తగ్గుదు. దంబం సర్పిలైటుతో చరికినా అగవడదు. నిదానం, కాంతిం ఆరవిలో ఊరిపోయినవి. మరకఖద్దు దోపరి, అంతకన్న మరక మోకాళ్లవరకు ప్రేలాడే పదులైన కాబా; గాంధీతోపి, ఇవ ఆరవి దొంగలు. గాంధీగారువేసిన టోపి అందరికన్నా ఇంకే బాగా పట్టింపి అని చెప్పటంలో ఆరవి దొంగలే లేదు. బహుళ కాపురంచేసి 2 యిండ్లు కాల చిన్నది. కలవాటికి ఒక్క చెట్టుయినాలేదు.

వర్షా అంత మంచివట్టుంకాదు. తెనాలి నల్ల మట్టికన్నా ఇంకా నలుపు, జీగురు. రోడ్లకు దొంగలకు అట్టే భేదంఉండదు. చర్మి మామూలువంట. ఎంత చిన్నబండికైనా రెండెడ్లను కట్టుతారు. చరాలు 25 అడుగు అడ్డకొలతఉంటే ఎక్కువ ఎద్దులబండ్లను రేఖలపడ్డతిలోకట్టి ప్రయాణం చేస్తుంటారు. ఎద్దులకు కొందరు చొక్కాలుకూడ తోడుగుతారు.

గాంధీగారుండే ఆశ్రమం వర్షాకు 4 మైళ్లదూరంలో. దీనిప్రక్కనే షియోగాకొలనే బహుళ స్వంత గ్రామంఉన్నది. వందఇండ్లు ఉంటాయి. ఆందరు నిరుపేదలు. ఇరుకుపేదలు. మట్టిగోడలు. అంత పరిశుభ్రంగా కనుపించలేదు. గాంధీగారికి ఆరఫర్లాంగుదూరంలోఉన్నా వీరికి నునకు అంత భేదం అగవడదు. గంగోదకంతో కాకిలోఉండేవారు కాళ్లు కడుకున్నట్లు!

తెలుగుదేశం కాటి లే కాఫీ మందుకూడ చిక్కదు. తెల్లవారగనే తీపువర్షారాలను ఫలహారానికి పెడుతారు. టమాటోలు, పచ్చిఎఱ్ఱగడ్డలు, కొతిమీర, ఉర్లగడ్డలు వీరు తిన్నట్లు మనం తినలేము. టెంకాయచెట్టుగాని తాటిచెట్టుగాని వర్షామట్టుప్రక్కల ముప్పకైనా కనుపించలేదు.

ఆవ్యోమసంఘంవారు ఉచితమైన భోజన వసతులను బహుళచక్కగా ఏర్పరచారు. రెండవ రోజు పిండివంటలుచేసి భోజనాలమధ్య ఆగరు పచ్చలను ప్రతివిస్తరివద్ద వేలిగించివారు. అంట్రి అనే ద్రవపదార్థాన్ని (ఇది పాంఠారుకాదు, చారుపులుకాదు,) ప్రతిపూట వడ్డించారు. మజ్జ గమత్రం వహి. ఆవుచెన్న, ఆవునెయ్యి ఆవుమట్టి గమత్రం త్రాగునట్లు ప్రతి పూటకొన్నవారికి ప్రత్యేక పండ్ల ఏర్పాటుచేశారు. వందమంది చదువుకున్న యువకులు ఆయపుతీర్పుకోకుండా వడ్డించారు. మనప్రాంతాల్లో ఈసభలు జరిగితే ఆడపురుషుల మెదలుగదా!

వర్షాసభలో ఎన్నదగిన విషయము ఒక్కటే. పేరుబడ్డ కాంగ్రెసునాయకులలో చాలామంది గాంధీగారిని మనుష్యవర్గమునుండి దేవపర్లానికి తరమివేసివారు. ఈకథంతా చూస్తుంటే భీష్మ దీని ముగించడానికి పాండవులు శిఖండిని అడ్డం పెట్టినపుడు జ్ఞాపకానికి వచ్చినది. ఆ బాన్, వెన్నెలూ, ఆచారిగార్లు ఆరెన్నియూ "వీవు దేవుడివి, మేము మానవులం. మూసరుగు మేము మా లోపాలనల్ల అందుకోలేమున్నాము. మా దుగ్గ

నివారణ అయినదాకా మీరు దయచేసి ఇంట్లో గూర్చోండి. భూష, దీప వైద్యములు కొరత లేకుండా జరుపుతాము. ఈ ఒక్క విషయంలో తప్ప మీ మాట ఎప్పుడూ వింటాము. ఇంతేకాక ఉంకో సహాయం చేసిపెట్టవలెను. అదేదంటే మీరు మాకు విరుద్ధంగాఉన్నట్టులేకనే ప్రజలు మా మాట వినరు. కాబట్టి భీష్ముడు భారతంలో చేసినట్లు మాప్రక్కనే మీరు సభలో మాట్లాడి మామాట నెగ్గించవలెనని ప్రార్థిస్తున్నాము" అనే విధంగా అడిగినారా అని చూచేవారికి అనిపించింది.

పాపం గాంధీగారు భీష్ముడు చేసినట్లు చేశాడు. అహింసఅనే అడ్డంపెట్టితే నేను తప్పకుండాను. మళ్ళీ లొందరలో నా వద్దకు వస్తారని నాకు తెలుసు. పృథాగా ఎందుకు ఈలోచల ఇంత విభజన. ఇంగ్లీషువారు ఇయ్యబోయ్యేది మీరు తీసుకోబోయ్యేది లేనేలేదు అనేటట్లు సమావేశానికివచ్చి అందరినీ తీర్మానానికి అనుకూలంగా ఓటుచేయమన్నారు.

ప్రతి కాంగ్రెసు సమావేశంలో మదిత ఆవ్యోమ అబుల్ కలాం ఆచారుగారు విరామం లేకుండా సిగరెట్లు పీలుస్తునేఉండివారు. సంవత్సరాలతరబడిగా వీరికిమాత్రమే కాంగ్రెసు మీటింగులో సిగరెట్లు త్రాగడానికి లైసెన్సు.

పండితులకరం పాటకు హిందూ మహమ్మదీయ భేదం లేకుండా అందరు లేచినిలబడ్డారు. తెల్ల వాళ్లుగూడా నిలుచుకున్నారు. అవలం రవీంద్రుని మరణమునకు సంతాపము తెలుపు తీర్మానానికి మరల నిలుచున్నారు. ఊరుపేరు చెప్పకుండా మధ్యకాలంలో చనిపోయిన ఆల్ ఇండియా కాంగ్రెసుకమిటీ సభ్యుల స్మారకార్థం మరొకసారి నిలువమన్నారు. పేర్లు తెలియకుండా సంతాపం తెలుపటమేమిటని కొందరు ఆశ్చర్యపడ్డారు. ఇంకలో లోగడ కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటుగానుండి దివంగతులైన క్రినవానయ్యగారి గతియేమి అని అన్నారు సభ్యుల్లో ఒకరు. ప్రే ఆనామికులలో కలిసిపోలేరా అని ఎవరో బదులుచెప్పారు. కాని మనుషటికోడా నిధి ప్రారంభంకాగానే ప్రత్యేక

—కొరవ రివ పేజీలో.

నా జీవితం

—రచణికోట శ్రీరాం.

కారుమేఘావృతం వైదితీవితము
కడలేదు మార్గంలు
కనిపించదు?
ఇటుచూడ చీకల్లు
అటుచూడ చీకల్లు
అటుదాల్చినోయి
వికటకాండవ మేళం

కారుమేఘావృతం వైదితీవితము
*
కలిటత తధిమితక్క
యుగోగయుగోమృని
ప్రొక్కేటివిత మొక్క
తీరువిధియాడేన!

కారుమేఘావృతం వైదితీవితము
*
ఉన్నతకైకావ
కా నృత్యమెన్నాటు
క్రొన్నెక్తులలు గక్క
వన్నెక్తునోదిధి!

కారుమేఘావృతం వైదితీవితము
*
అతులతిమిరోద్ధరం
బోర్వలే నీటరుకు
కటికనీటివైస
కరిపోడేపాడి

కారుమేఘావృతం వైదితీవితము
కడలేదుమార్గంలు
కనిపించదు.
ఈవెల 28 లేదిన నెల్లూరు తిప్పరాజావారి
సత్రంవద్ద జరిగిన స్వారంధ్రదిన మహోత్సవ సభ
లో గాంధీవామకర్త్యంలో విశ్వాసమున్నట్లు
తీర్మానించింది.

ఆంధ్ర ద్యాంక్ రిటెర్ (పాడి అభివృద్ధి, మంచితీవట్టుం.)
ప్రాంచి — నెల్లూరు.
నెల్లూరులో శ్రీ ఆమంచర్ల కృష్ణరావుసంతులవారి యింట్లో
17-12-41 లేదిన ప్రార్థించి స్థానిక చ బ ది వ రి
కరెంటు, ఫిక్స్డ్, నీరింగు కార డిపాటిల్లు మొదలగునవి తీసు
కోవలయును. అన్నివిధములైన క్యాసింగ్ వ్యాపారము చేయవలయును.
వివరములకు: యస్. యస్. మాధవరావు రి. ఎ.
పేజీ ౧౮.

భారతీయ, ముఖ్యము, స్వచ్ఛ ఫలము. పి.
 టికి ఉత్పన్నమైన నుమును ఇచ్చును. ఇది
 రక్తమును, వీర్యమును, అధిక పరిధిహమును
 క్రొత్త ఉత్పాదకమును. వెల వర్చి 1.
 మదనముంబి ఫార్మసీ, నైవాలియ ములను
 నెల్లూరు: ఆర్థిక ఫార్మసీ, ప్రొఫెసర్ ర్దు.
 కావలి : సిరియంబిల్ ఫార్మసీ.

నెల్లూరు హిందూ మస్లిం తగాదా

ప్రిన్సిపల్ రిపోర్టు - ప్రభుత్వ ఉత్తర్వు.

మద్రాసు గవర్నమెంటువారు 28-1-42 దిన ప్రెస్ నోటిఫికేషన్ ద్వారా ఈ విషయం గా ఆర్డరు చేశారు. ఏవత్తుమూడగానీ నిందమోపకుండా, పులివేడుల విషయంలో పోలీసులైనా లేకుండా పులివేడులు చెయ్యరాదనీ, కొంతకాలమువరకు అట్టితైలెస్సులు ఇవ్వబడననీ, రెండుపక్షములవారి మామూలు పాళ్ళు చలామణి జరుపబడుననీ.

ఆర్డరు.

బహుకాలంగా హిందూ మస్లింల మధ్య గల వైమమ్యముల ఫలితమే యీ గలాటాలు. 1892లో నెల్లూరులో కలరావచ్చినపుడు హిందువులు కిప్పులకు ఆడ్డంగా తోరణాలు కట్టుకున్నారు. ఈ తోరణాల క్రింద తమ పేరులు తీసుకొని చెళ్ళగూడదని మస్లిములు ఆక్షేపించగా, జిల్లా మేజిస్ట్రేటు వానిని తీసివేయించాడు. హిందువులకు కోపము వచ్చి, వెంటనే వచ్చిన మొహరంపండుగలో వారు పాల్గొనలేదు. అంతకు పూర్వము హిందువులు మొహరంలో తాముకూడా కలిసి పులివేడులు వేళేవారు. దీనికీబదులు హిందువులు దళారాలో తమ పులివేడులు వేయవారంభించారు. ఇది మహమ్మదీయులకు కోపకారణమైంది. మొహరము, దళారా కలిసినప్పుడు పండుగలలో యీ వైమమ్యము మరింత పెరిగినది. 1917, 1918, 1919 లో రెండూ కలిసినవి. 1917 లో జిల్లా మేజిస్ట్రేటు 144 ఆర్డరు జారీచేస్తూ, హిందువులకు తమ పాళ్ళు నీలికోర్టులో స్థిరపరుచుకొమ్మ న్నాడు. తె. జి. ముసము కోర్టులో O. S. 980/17 న దావా వేశారు. 1918 ఆక్టోబరు 2 న తీర్మానమైంది. నెల్లూరులో అన్ని పీఠులలోను హిందువులు మేళములలో పోవుటకు పాళ్ళుగలదని తీర్పు చెప్పి, పీఠానికి మందర సర్వ దా మేళములతో పోవచ్చుననీ, మసీదులముందర మాత్రం మేళములతో యీకొండి సమయములలో తప్ప మిగిలినప్పుడు పోవచ్చుననీ తీర్పుచెప్పెను. ఈయం 5 మొదలు 7-30 లోపు, 12 నుండి 2 ఘంటలలోపు, సాయంత్రం 5 మొదలు 8-30 లోపు, నిషేధించబడెను. నిషేధసమయములలో హిందువులు మసీదులకు అన్నిచక్కల 50 గజములలో మేళములు నిలిపివేయలేదు. వైమమయములప్పుడు మిగత కాలములో హిందువులు వ్రతస్సములు మేళములతో మసీదులముందు గొనిపోరాదనగానీ, పీఠాచారిడిముందు గానీ, ఇతర యే పీఠులలోగాని మొహరములో హిందువులుపోరాదని మస్లిములు ధర్మబద్ధమైన హమూలు పాళ్ళుకూడా నిరూపించుకోలేదని తీర్మానించినాడు. ఈ తీర్మానమునే జిల్లాజడ్జిగారు ఆ పీలు 129/1918 లో స్థిరపరిచారు.

1921 నుండి 1925 వరకు రెండుతెగల మధ్య గల వైమమ్యములపల్ల మసీదులముందు మేళములు వాయించరాదని 144 ఆర్డరు ఆమలు చేయించారు. 1926 లో పెద్ద పోలీసుబందోబస్తుతో మసీదు ముందు మేళములలో ఉత్సవమును జరిపించానీ. 1927 లో తిరుగా 144 ను ప్రయోగించానీ. దీనివార హిందువులు హైకోర్టుకు వెళ్ళిరి. పులివేడులవారు తాత్కాలికంగా ప్రైవేటు పాళ్ళునైనా 40 గజలకి, ప్రజాశాంతి కాపాడ

డం ధర్మము ఆభిప్రాయపడ్డారు. తర్వాత గవర్నమెంటు బందోబస్తుచెయ్య నిరాకరించారు. అందుచేత హిందువులు దళారాలలో ఉత్సవములు జరపడం మానుకున్నారు. 1928 తర్వాత మసీదుల ముందు మేళములు వాయించలేదు.

ప్రస్తుత గలాటాలు:

1941 సెప్టెంబరు 1 దిన హిందుమహాసభ (వెసిడెంటు, వైస్ ప్రెసిడెంటు, విజయవళిమినాడు ఉత్సవము తీసుకొని చెళ్ళుటకుగా తైలెస్సుకు జిల్లానూపరంపెండెంటుకు అర్జీ పెట్టుకున్నాడు. ఉత్సవ కాలనిర్ణయంలో చిక్కులేర్పడ్డవి. హిందూమహాసభ ఆధ్వర్యంలో విన్నపము మేరకు ఇరుపక్ష నాయకులసన్నివేశములుజరిగినవి. సెప్టెంబరు 15లో రెండుపక్షాలు రాజీరీ రాదనీ తెలిసి, హిందూ సభాధ్యక్షులు మేళములతో మసీదులముందు ఉత్సవము జరుపుకొనుటకును, పులివేడులకు తైలెస్సులు కోరెను. మావరంపెండెంటు, కలెక్టరు ఇకాస్పెక్టర్ చేసి, పులివేడులకు తైలెస్సులు ఇవ్వ నిరాకరించిరి.

మసీదులపద్ద మేళములలేకుండా ఉత్సవానికి తైలెస్సులు ఇవ్వబడునని తెలియచేసిరి. 22 దిన హిందూమహాసభ సభాగారింట్లో, 23 దిన మార్బాటు చేయలేనని తీర్మానించుకొనిరి. ఆరాత్రే ఇద్దరు జట్టావాలాలమీద రాళ్ళుపడ్డవి. అవి హిందువులే వేశారంటారు. మస్లిముల ఇంట్లమీద కూడా రాళ్ళు పడ్డవట. గలాటాలకివే ప్రారంభం. పొరువం పెరిగిపోయింది. రాళ్ళవాద మరిచి నది. తైలెస్సులేకనే పులులు రాసాగినవి. 25 దిన S. D. M గారు 144 ప్రమరించారు. 10 మంది వైస సుమికూడరాదని నిషేధించారు.

కొల్పులు.

సెప్టెంబరు 29 దినసర్దంబు పోల్ మూలపేట ప్రాంతంలో 1 హెడ్ కాన్ స్టేబులు, 8 కాన్ స్టేబులుతో బస్సులో పెట్రోలు చేస్తుండినాడు. రాజాపీఠలో గలాటావుందని ఒక కాన్ స్టేబులు పల్ల తెలిసి, అచటికి వెళ్ళినాడు. సుంపులుచేరిరి. రాళ్ళుపడ్డవి. లాటిచ్చార్ల సాధ్యపడలేదు. సుంపుకు హెచ్చరిక చేశాడు. రాళ్ళుపడుతూనే వుండినవి. కాల్చుకున్నాడు. సుంపులు చెరిచిపోయిరి. కాల్పులపల్ల ఒకపిల్ల చనిపోయెననీ, ఇద్దరికి చెట్టులు తగిలినవని వినుటకు ప్రభుత్వమువారు విచారపడుచున్నారు. అలాగే పోలీసులు యింకొకచోట లాటిచ్చార్ల చేశారు. 9 మంది పోలీసులకు చెట్టులతగిలినవి. 28 దిన ఒక మస్లిముడు పొడిచినారు. 30 దినాడు ఒక కాన్ స్టేబులుకు మావరంపెండెంటుకు రాళ్ళచెట్టులు తగిలినవి. ఆక్టోబరు 1 తేదినంది బూట్లు ప్రారంభించినవి. మాదిగవాడలో ఇండ్లు తగులబడినవి. తర్వాత ఇంకా విషమించింది. చాలామంది పొడిపబడిరి. రెండుపక్షములలో చాలామంది హతులైరి. ఈవిషయం ఇంకా విచారణలో వున్నందున వ్యాఖ్య చెయ్యబలలేదు.

ఉత్తర్వు.

పోలీసులైనా లేకుండా నెల్లూరులో పులివేడులు చెయ్యకూడదు. తైలెస్సులు కోరిక కాలమువరకూ ఇవ్వబడవు. రెండుపక్షములయొక్క

గూడూరు న్యూస్ పీర్

పోల్ విద్యార్థిసంఘమువారు విద్యార్థుల కిత్తామునే వేరవారు వెంకటకృష్ణారెడ్డిగారు ఈ వారం ఇప్రావన్నందుకు వందపాలు.

* పెద్దన్నా! గాంధీజయంతి వమాఖ్యలు నీవన్నా ప్రకటిస్తావా లేదా?

* వై. యం. ఎ. ఎ. వారు పోలీస్ కలు మావ కోరి తిరుగా వందాలు దండుతారా?

* శ్రీ రాజ్యలక్ష్మీగంధాలయ న హ యార్థం "సతాత్" వేసుబోతున్నారట. విజయాన్ని కాంక్షిస్తున్నాం.

* మా గవర్నమెంటుఅనుభూతి చార్టరు మందివాడని యిది మాదోమారుచెప్పడం. సత్ మేష్ట్రేటు రిజిస్టరుకు చావుక్రింద లెక్కకు వచ్చినకోసులను గూడా బ్రతికిస్తున్నాడు.

* సత్ మేష్ట్రేటు బాకోశగూడా చార్టరు లాటివాడే. మా ఆదర్శం.

* మొన్న మద్రాసు ఆంధ్రసభలో వ్యాయామ ప్రుర్ణవాల్లో మక్క న అండ్ సకావారు రిజిర తకాన్ని తెచ్చారు. —చిన్నప్ప.

వాకాడు.

అల్లు పిచ్చి రెడ్డిగారూ!

వాకాడుగ్రామ పారిజనహస్తల్ వైస్ ప్రెసిడెంటు అయితే పారిజనహస్తలు మాటెంకు తగిలినా వెళ్ళుతున్నారా? ఆమలు మిమ్ముల ఆహ్వానిస్తున్నారా? యెచ్చటివంటి పోవడం లేదు. యెచ్చిమాటెంకులకు పోవంటే మీ మెంబరుషిప్పు పోతుందీ? కదా! ఇప్పటికి మీరు సంచక్కరానికీపైగా హస్తల్ మాటెంకుపే యెరుగరని పూగ్గో వినికిడే. అలాఅయితే మీకు దానికి యింకా యెమిసంబంధం వుంటుందీ? దయచేసి తెలిపిస్తారా? దిన్ని బట్టి పారిజన హస్తలు పరిస్థితి యేమని నిర్ణయించుకోమంటారా? —బి. వి.

నైదాపురం పంచాయతీకోర్టు.

నైదాపురంగ్రూవ పంచాయతీకోర్టు ఎలెక్షన్ 20 తేదీ జరిగింది. 11 మంది సభ్యులను ఎత్తుకొన్నారు. అందులో పాక నాటి లక్ష్మీనరన్న రెడ్డి, తక్కెళ్ళపాటి వెంకటసుబ్బానాయుడు గార్లుగూడ సభ్యులుగానున్నారు.

చేపూరు రామకృష్ణారెడ్డి.

చార్టరు వరదరాజులు కాయదుగారు ఆఖిల భారతి హిందూమహాసభ కార్యదర్శి పదవికి రాశీ నామా ఇచ్చారు. రాష్ట్రములో యొక్క ప్రచారము చేయుటకు స్వగతి లేకపోవుటే యీ రాశీనామాకు కారణము.

మామూలుపాళ్ళులను పూర్ణానిటి పోలీసు సహాయముతో అమలుజరుపబడును. ఈఆభిప్రాయంతో 100 మంది పూర్ణానిటి పోలీసులను అరెటు నలు పుటకు గవర్నమెంటుతీర్మానించినది. రెండుతెగల మధ్య ఒక రాశీపదవి అవి తృప్తికరముగనున్నదని తేలవరకు పూర్ణానిటి పోలీసులు అరెటు ఉంచబడుదురు. వారికయ్యే ఖర్చులు పోరులే భరించలేరు.

స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం

నెల్లూరు తిరుపాణావారి సత్రంపద్ద తే 28 దినా. కాంగ్రెసు ఆధ్వర్యం స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం జరిగింది. ప్రమాణం తీసుకున్నారు.

* నెల్లూరుటప్పుక విద్యార్థిసంఘమువారి యాజమాన్యాన 28 తేదీ సా. 4 గంటకు గాంధీవాక్కు లో రఘువాధరెడ్డిగారి ఆధ్వర్యక్రింద ఎత్త జరిగింది. పురుషార్థం, స్వాతంత్ర్యదిన ప్రాముఖ్యతని గూర్చి ఉపన్యసించాడు. తర్వాత స్వాతంత్ర్య దినముయొక్క విద్యార్థిశిర్యవం ఆమోదించబడెను.

* ఇందువూరులో 28 తేదీ స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం జరిగింది. సాయంత్రం బహురెడ్డి తైరాగిరెడ్డి గారి ఆధ్వర్యం ప్రవక్తలను ఈతెంపు జరిగెను! ఎల్లరు స్వాతంత్ర్యప్రశ్నను గూర్చి, సాయంత్రం సభలో డిటిమ్యులను, తదితర రావణీయ వైదిలను వందలదెననియె, వాతాక్రమిత దళాలకు, సోవియట్ రష్యాకు, చైనాకు, సామగ్రి తీర్మానాలు చేయబడెను.

* వాయడుపేటలో 28 తేదీ వేకుం ప్రభాతి ఫేరియన్ను ఈ 8 గంటకు దేవత మెండురాఘవయ్య కెట్టిగారు పతాక వందనోత్సవము జరిపిరి. మద్యాహ్నం 3 గంటకు స్త్రీలు మాలువదుకుపోటీ జరిగెను. సా. వేంకా చెండురాఘవయ్య గారి ఆధ్వర్యకన పహారంగవధ జరిగెను. సభలో యన్. పి. రంగాచార్యులుగారు, శ్రీ మతి మధుద్రమ్మ గారు, గుజ్జటి వీరసుబ్బారావుగారు ఉపన్యసించిన విదన సభలో స్వాతంత్ర్య ప్రమాణము స్వీకరించిరి.

* గూడూరులో 28 తేదీ ఈ కార్మికసంఘం తిరపున సైకిల్ ఉత్సవం, కాంగ్రెస్, ఎర్రజండాలు తోటిజరుపబడెను. సా.వి. వరదేంపా ఆధ్వర్యక్రింద జరిగిన సభలో. పి. మర్త్యయ్య, సాంబ శివరావుగారు మాట్లాడిరి విద్యార్థుల సభగూడా జరిగింది.

* చెన్నూరులో పోలి ఈ కార్మిక సంఘం తిరపున ప్రభాత ఫేరిలు, సా. కాంగ్రెసు, కార్మిక జండాలుతోటి సైకిల్ ఉత్సవం జరిగెను. పి. తేమయ్య ఆధ్వర్యకన జరిగిన సభలో శివయ్య, నుందెరాజు, వెంకటయ్య, రామచంద్రయ్యగారెలు మాట్లాడిరి. వై.సభలో కొన్ని తీర్మానములు చేయబడెను.

* ముగూరుపేటలో 28 దిన సా. కే. యల్. వారాయగారిత్రగారి ఆధ్వర్యక్రింద సభజరిగింది. బద్దెవాడి వెంకటరాాయారెడ్డిగారు, వెంకటరెడ్డి, రామలింగం, కృష్ణరావు, బాక, ప్రభుకులు పాల్గొన్నారు అందు స్వాతంత్ర్య ప్రమాణాలు స్వీకరించారు.

* కడపజిల్లా ఉమ్మారెడ్డిపల్లెలో రైతుసంఘం వారి ఆధ్వర్యంక్రింద స్వాతంత్ర్యదినోత్సవం జయప్రసంగా జరిగింది. సంగమేశ్వరరెడ్డిగారు దాని ప్రధానాన్ని గూర్చి ఉపన్యసించారు.

డాక్టర్ సి. ఎ. కె. చార్లెస్

పల్లు సెప్టెంబరు

బృందావనం,

నెల్లూరు.

ఆంధ్రదేశమునందు వాడిని పేషింది. పాద్యా సాగ్యముల నిర్మయించుటకుందు ఆగగణ్యులు, దీర్ఘ వ్యాధి చికిత్సయందు విప్రులు.

కచ్చుకోటేనక ఫీజు రూ. 1-0-0

టెన్షన్ ఇంటికీ వచ్చుటకు 2-0-0

సుంవారం సాయంత్రంనుంచి, ఆదివారం సాయంత్రం వరకు నెల్లూరులో మందులు.

జమీనరైతు

30-1-1942

స్వాతంత్ర్య దినము.

క్రొత్తను ఆదేశానుసారం మొన్న 26 తేదీన భారతవర్షమంతటా స్వాతంత్ర్య దినము దిగ్విజయంగా జరుపబడినది. భారతీయులు కాజీయ గమ్యమును మరొకసారి ఏకకాలమున శత సహస్ర వేదికలమీదనుండి ప్రకటించబడినది. మా మూలు స్వాతంత్ర్య దిన మహోత్సవములువంటిది గాదిది. మా మూలు తీర్మానములు గావు యీ సారి జరిగినవి. లోక స్వాతంత్ర్యముకొరకు రుధిరప్రవాహములు పోస్తున్నామను బ్రతిష్ఠప్రభుత్వవారు భారత స్వాతంత్ర్యమునెడల ముక్తకంఠులైనాడు. ప్రాచ్యసామ్రాజ్యవాంఛాపిసానా విగ్గమైన జపాను సేనలు భారతదేశ సింహద్వారమున నిలబడియున్నవినాడు. ఒకవంక యుద్ధజ్వాలలో మాడి మసియగుచునూ, స్వాతంత్ర్యవాంఛాగ్నిలో లోకము లోని సకలజనమును పరితపించుచున్న వారలినాడు. రాజకీయ భేదభావము లన్నింటినదిగ్రమింగి, భారతపుత్రులందఱునూ ఏకకంఠులైనారినాడు. ఈ స్వాతంత్ర్యవాంఛ సలభముకొట్ల కంఠములనుండి ఒకేసారి వెల్లివిరిసినది. దీనినెదుర్కొనజాలువారే?

నాజీవిజృంభణకు గుటియైన దేశముల కభయ మటుండనిండు. సామ్రాజ్యాంతర్యగములై, బహుదాదులకు గుటియగుచుండు ఆస్ట్రేలియా, న్యూజీ లెండులవారి అపాయమును గుర్తించి, రంగంతరాలలో పోరాడు తమతమ స్వేచ్ఛలను తిరుగ ఇంటికి పంపివేయుటకు చచ్చిల్ ప్రధాని అంగీకరించాడు. భారతసేనలు మలయా, సింగపూరు, హంకాంగు, ఇరాక్, ఇరాక్, లిబియావగైరా రంగాలలో వీరవిహారము గావించుట నిజమే. బర్మాదేశము శతృధాటికి గుటియైన పును భారతయోధులు తమ మాతృదేశ రక్షణజేయ నోచుకొన లేదా! చీనావారిచేత సంరక్షణ బొందుటకు భారతము అపుత్రమయ్యెనా! బ్రిటిష్ సామ్రాజ్య గౌరవమును కాపాడజాలిన భారత పౌరుషమును గుఱించిగానీ, భారతీయ వాఙ్మనుగానీ, యించుకేని యును చచ్చిల్ ప్రధాని పార్లమెంటులో ప్రస్తావించి యుండలేదే!

జేను! మనది నల్లరంగు. అందులో బానిసదేశం. మనగొడవనడిచిబట్టింది. హిందూదేశాన్ని గూర్చి పార్లమెంటులో ఎన్నిచర్చలు సాగినా, ఎన్ని ప్రీవేషన్లు కరిపించినా, ఎన్ని ఆనేదనలు కనపరచినా, ఇవి పాశ్చాత్య సమస్యలనడ్డుపెట్టవు. ఈనాడు పార్లమెంటులో మనవిషయమై మొసలి కన్నీరు కారుస్తున్నారగదా! ప్రధాన మంత్రిపై విశ్వాసతీర్మానములో అందరు ఏకీకృతమనస్కులై సంపూర్ణ విశ్వాసము ప్రకటించిరిగాని వేరుపడలేదే. అదీ వారి చిత్తవైఖరి "నర్యం పరవశం దుఃఖం, సర్వం ఆత్మవశం మఖం" అన్నారు. కావున మన స్వాతంత్ర్య సమస్య మనకృషిమీదనే ఆధారపడి యున్నదనే మనము గుర్తించవలె. అదే మొన్న స్వాతంత్ర్యదినమునాడు యావద్భారతమున జరిగినతంతం. అదే మన గమ్యస్థానము.

ప్రీ స్టీ అ వార్డు

మద్రాసు గవర్న మెంటువారు ప్రీ స్టీ లీ రిపోర్టునుగానీ, వారి సూచనలనుగానీ ప్రచురింపక, నెల్లూరు గలాటాలకు వీరికను తమకు అనుకూలముగ నుండు విధమున ప్రచురించుట, ప్రభుత్వమునా రీవిషయములో ప్రభుత్వము నుండి అవలంబించువిధానమునే దృఢ పరచుచున్నది. ఆదినుండియును కల హా కారకులు హిందువులనియే తేల్చ ప్రయత్నించుటలో తమయొక్క అధికారులచర్యలను సమర్థింప విశ్వప్రయత్నములుచేసియూ, సివిల్ కోర్టులందు ధృవపడ్డ హక్కులను నిర్మూలించ శక్తిలేక, ప్రజాభిప్రాయమునకు ఎదురీడజాలక, తుదకు సివిల్ కోర్టు కింకను యొక్కని పులి వేషములను నిషేధించి, కోర్టులందుస్థిరపడిన హక్కులను చలామణిచేయుటకు పౌరులమీద అధనపు పన్నులు వేయుటకు మద్రాసు గవర్న మెంటువారు పూనుకొన్నారు. అంత వరకూ సంతోషమే.

ఈ ప్రకటించిన గవర్న మెంటు ఆర్డరు మేరకు, హిందువులు కోర్టుమూలమున స్థిరపరచుకొన్న హక్కులు చలామణి కావలసినవేనని అంగీకరించుట చేత, ఇంతకాలము గలిగిన అనవసర ఆందోళనకు గవర్న మెంటువారే కారకులని తేలిపోయినది. కొంతకాలము గ్రితమే ప్రభుత్వంవారు నెటితీర్మానమునకు వచ్చియుండినచో, యీసారి నెల్లూరునుభవించిన ఘోరదృశ్యమున కవకాశమే ఉండెడిగాదు. ఒకసారి

ఉత్సవము ఆరగినపుడు, వెవ్వంటనే జరిపించియుండిన, ఎన్నో రెండు కులములకును వాడుకపడి కలిసిమెలసి యుండెడివాడు. ఈకలహా ఫలితముగ నేర్పడిన ఆర్థిక, సాంఘిక, క్రమసమస్యలు రెండుయై యుండెడికావు. మన దుల సమస్య పరిష్కరింపబడి యుండినచో, పులివేషముల తగాదా వచ్చి యుండక, వాడుక ప్రకారం జరిగి పోయేది.

గవర్న మెంటువారి ఉదాసీనత ఫలితంగా, వైషమ్యములు పెరుగుటయును, నూతన సమస్య లేర్పడుటయును, సులభ మార్గము దుర్గమమగుటయును కలిగినది. ఒకనాడు హిందువుల సేవిలు హక్కులను చలామణిచేయ నొల్లక, అనవసర కల్లోలములను కల్పించిన విధముననే, నేడు, హిందువులకు పులి వేషముల హక్కులను చలామణిచేయ నొల్లక, ముసల్మానుల ఆచారములను గూడా భంగపరచుట ప్రభుత్వప్రాప్త దృష్టికి మఱొక సాదృశ్యము. యీ సమస్యను యిరువక్షములవారి స్వేచ్ఛకు వదిలివేసినచో, అనేకవేషములలో పులివేషమును నొక్కటై, పరిసిపోయియుండెడిది.

న్యాయసమ్మతమైన హక్కుల నింతకాలముగ నిరోధించినందులకు పశ్చాత్తాపము వెల్లిబుచ్చుటకుమారు, యీ హక్కులను చలామణి చేసుకుంటూ రెండువర్గముల వారును, కలిసిమెలసి ఉండెంతవరకూ, ఉండినట్లు తమకు సమ్మత మేర్పడెవరకూ, నెల్లూరులో పూనిటివ్ పోలీసుశక మొకటి చిరస్థాయిగ నుండునట. ఆఖర్లు పౌరులు భరించవలెనట. అవకృతి చేసిన వారైనా దీనినిభరించాలి; క్రమభంగము చేయువారైనా దీనికి బాధ్యులు కావాలి; గానీ, ఒకవంకహిందువులను తమహక్కులను చలామణిచేసుకొమ్మంటూ, శాంతిభద్రతలకుగా పూనిటివ్ దళముల అందరినెత్తిన రుద్దుట యేటిన్యాయము?

ఎంతకాలమీ పూనిటివ్ పోలీసులను భరించడం! ఎప్పుడునూ మనస్పర్థలు గలిగి, కలిసిరాని హిందూ-ముసల్మానులు గతసంవత్సరం మునిసిపల్ పన్నుల హెచ్చింపు విషయములో ఒకటైన విధముననే ఈ పూనిటివ్ పోలీసు భూతిం మూలమునైనా, రెండువక్షాలు తమతో తాము రాజచేసుకొని ఒకమాధ్యాన్ని అనుసరించి ఈ పన్నుల బాధనుండి విముక్తులగుదురని ఆశిస్తున్నాము.

నెల్లూరు గలాటాలు

మోహరం పండగ.

నెల్లూరులో పులివేషాలకు అనవసర యుద్ధ లేదని ఆలోచింపి యీసారి మోహరంపండగ జరిపి తేడు, కడపటిదండమాత్రం నాయులెం 5.30 గంటకు ఉద్ఘాటంగా ఏటికెత్తి, రాత్రి 8 గంటలకు ఆల్ బిదా పాడుకుంటూ తిరిగి వచ్చారు. బజారునవచ్చేటప్పుడు కామాదిభి ప్రాంత్యంలో రాళ్లుపెట్టడం కలవరకకరింది. కొన్ని ఆంగ్ల బల్లులు, సైకోబోల్లు, సబ్ మిన్యుటర్లది. పెద్ద కలహం రెండేగిన పోలీసువారి బందోబస్తు చక్కగ వుండినందున యేలాటితోందరలా జరుగలేదు.

తిరిగి కత్తిపోటు.

28 తేదీ ఉదయం 7.30 లకు మలేదాగు కేట మేడరెడ్డుమండి బృందానం పాద్యోలో లోకల్ ఫండు ఇంజనీరుఆఫీసు జవాను సయ్యద్ మహమద్ హుసేన్ అనువరిసి ఎంకో కె టిలో పొడిచి పారిపోయి. ఆమచిత్రలోనున్నాడు. పోలీసులవచ్చి 8 మంది స్టేషనుకలిసికొనెచ్చి దివారించి సంపేదేసిరి. ఇతను మంచివాడు, ఇత మత సంబంధమైన ఘాతకాదని తెలుస్తుంది.

ఇతను ఆమచిత్రలో 30 తేదీన బమ్మిగా ఉన్నట్లు తెలియుచున్నది.

స్వెమర్ మేజిస్ట్రేటువల్ల నోటిడి నెరమకొండ 8 నెలలు శిక్షవేయబడిన చెన్నంకెట్టి వెంకట స్వామి అనువరిసి గూడూరు జాయింటు మేజిస్ట్రేటు గెటేగారు ఆఫీసులో విరొగ్గియని ఎవరికేసరి.

ఆత్మకూరు వెంకటసుబ్బయ్య కెట్టి వాత్సవేమ విచారణకు వచ్చింది. ముద్దయలై సన్నెలూకో, భూమిలో ఒకడు పట్టుకొనేగ, ఒకడు పొడిచెనని సాక్ష్యముచేసిరి.

శేవాకర్త చేతవుండెనని ఆత్మకూరుకొండ గడ్డం శేషారెడ్డి నెట్టియని నోపివేసిరి.

సమ్మలెట్టిలో గడ్డవార తీసుకొని వెళ్ళుచుండేది పాకాల వెంకటసుబ్బయ్యబూడి శేషదేవ శేసు దిట్టి మేడరెడ్డుగారు నోపివేసిరి.

చాడివారిభిలో 28 తేదీ రాత్రి కొందరు హిందువులు తిరుగా కాపురములు చేరి. రాత్రి 8, 10 గంటలప్పుడు ఆ యుద్ధమీద రాళ్లుపెట్టెను. పోలీసులు వచ్చిరి. ఎవ్వరు వారకలేదు.

ఈవిధలో పోలీసుకావలా తీసివేసినారట. ఇప్పుడిప్పుడే కొద్ది కొద్దిగా భయం తీరి కాపురాలు నేరుకున్నాయ గాన ఈవిధలో పోలీసు కావలా ఇంకా కొంతకాలం తక్కువ వుంచడం ఆవశ్యం.

28 తేదీ 8 పులివేషాలకు, ఒక నెలకండాకు 2 రూపాలు శిక్ష, 20 రూపాయల జాల్మానా పంతున విధించారు. 7 మంది పిల్లకాయలకు రెండు సంవత్సరాలయై క్షమరర్హత స్వంతపూచీ యవ్వమన్నాయి.

ఆత్మకూరు వెంకటసుబ్బయ్య భూపిశేసులో సాక్ష్యం చెప్పిన పద్మనాభుని ముప్పరమయ్య వాపు 28 తేదీ రాత్రి లూటీచేసింది. 300 రూ. నానానుల, 10 రూ. శిఖం పోయినట్టె.

కడపటి వార్తలు

అమెరికన్ స్వేచ్ఛములు ఉత్తరి వెర్గండులో దగినది. దీనిఫలితంగా తమప్రభులు జన్మనులకు అనుకూలప్రలుగా వున్నారని డివెలరాగారు తెలియజేశాడు.

సింగపూరులో కొన్ని ప్రజలు భారీ చెయ్యలని ప్రభుత్వంచారు కెటె ప్రజలను హెచ్చరించారు.

కొళ్ళపూడి ఆదిశేషారెడ్డి కరంకుల్లా శేసు మద్రాసునటి సివిల్ కోర్టులో తే.8.4.42 తివాయదాపడింది.

యద్దయలై పరికరాల రైలును చూచుటకు వెళ్ళువారికి శింగరామకొండవరకు 31 తేదీ లుక్ టికెట్లు ఇవ్వబడును.

విమర్శకుడు

లక్ష్యయ్య పెండ్లి

“వరయు మృత్యువు లేని జనులన్ని

ఎందరే

అడవారి పెండ్లి యాడవచ్చు”

“అల్పరక్ష్యం, పోలరక్ష్య సర్వ”

“అపుత్రస్య గతీర్నాస్తి”

అన్నాడు కామ్రాజ్.

పుట్ అనే నరకమున్నదనీ, దాన్ని వాటాదానికి పుట్టెడు ఆనందమనీ, హిందూమతం. అందుకే హిందూమతానికి కార్యవర్గసభ్యుడన్నాడు, అల్పరక్ష్యం వాస్తవ్యుడన్నాడు, యాత్రాకి ప్రవర్తన యాడవచ్చున్నాడు, నెల్లూరులో కాంగ్రెసు ఆసనం లేవించియున్నాడు, అందులో సర్కారానుమాదంతో పోలికలతో లైఫ్ అసేదీ లేవించియున్నాడు, వారికి “బాన్సుకు తొక్కసన సచాక్షర్య తిలకా ధ్యాయన” నడుపారులవాడన్నాడు, అయినా వేమూరు లక్ష్యయ్యచతులవారు నెల్లూరులో ఓరుగంటి అన్నపూర్ణమ్మగారి ద్వితీయ పుత్రకంగా భాగిరథి సమానురాతన కామాక్షమ్మగారిని రహస్యంగా ఎప్పుడో ఎక్కడో ద్వితీయ పత్నిగా పరిణయమాడినాడు. వారి ఆస్థానస్థానాంతర్య సంపారసమిధిలేమీ సుమృద్ధిపండ్లంటి కొడుకును ఆమెకా ఆసుపత్రిలో కని, పురుషులతో, అల్లారుమొదగా చెంచుకుంటున్నాడు.

సవాహమన్నది రాజబాట. త్యాగరాజావంటి ఆధ్వర్య శిష్యామణిగూడ దీన్ని వప్పుకొని—

“చక్కని రాజమార్గమే యుండగ

సంగిందులు దూరగనెలనె మనసా”

అని కీర్తించినాడు. సంతానాన్ని నోచుకొనని లక్ష్యయ్యగారి ప్రథమ భార్యకు మాత్రం సుమృద్ధి పండ్లంటి కొడుకుచేసెపుతాడా?

ఇందులో రక్ష్యుడికి?

ఎవరికి భయపడేది?

ఎవరు భయపడేది?

లక్షదాత పుట్టినదినం

లక్షదాతాయలు దానంజేసినదాత సన్నిపు రెడ్డి శేషురెడ్డిగారు (వాసిన విల్ నామాలో తన పుట్టిన దినమగు మాఖిపర్వ సప్తమినాడు కోల్కా రులో రు 50 లు ఖర్చుచేసి 500 మంది పేదలకు ఆన్నదానం చేయమన్నాడు. ఆ శుభ తిథి 23.1.42 తేది సుబ్రహ్మణ్య ఆయిపోయింది. పుట్టిన రెనం సంగతి ప్రెసిడెంటుగారు మరిచిపోయినారో? ఆయనోజారా లేదు మాకెందుదే! అని మానుకోన్నారో? లేక శేషురెడ్డిగారి జ్ఞాతి సన్నిపురెడ్డి కృష్ణారెడ్డిగారు ఆ తేదిన మాత్రం గృహప్రతేక మహోత్సవసందర్భంలో రెండువేల మంది పేదలకు ఆన్నదానం చేసినాడుగాన ఆ రెక్కలో దీన్ని మరిచిపోన్నారో, ప్రెసిడెంటుగారికి తెలియాలే!!

హీరాబాయి

హీరాబాయి సమంత్రాజు బ్రాహ్మణి కడుపు మ 10 ఏలుగా వుండిందిగానీ, వాటకం చవి, న 10 లేదు.

అగ్గర్ మొదలుగాడు. రాజారాజాస్వామి కా లే. మీరా: 2 ఖంలా భాసమేలేదు. కామంలే మాస్త్రినిద్దరుకూడ పద్యాలపీఠెత్తుకపోయినా, ఖా లవ్వా పాడింది. మురళీదాసు ఛరవాడెడు

చెల్లెళ్లలో వాటంతిక మెరుగు. ఏమన్నా డైవ్ ఆర్టుపాల్లటేవారి ప్రవర్తనం మర్చి చూడ బోతామా అనిపించింది.

అర్చకాభ్యాసకి

అర్చకాభ్యాసకి ఎన్నికల్లో చి. ఆర్. హై స్కూలు టీచర్లు కామటూరు సరికింపారావు, వేమూరు వెంకటప్పయ్యగారలను గురుగా దైత క్షిద్దగా యెన్నుకోవడం మాను మతరం యువ్వుం లేదు. అది వ్యక్తి గతతమేషగాదు. టీచర్లు ఇతర గౌరవల్లో రిందూర్చుగూడదనే మా పాతి యభి ప్రాయం మారలేదు.

బాల గజదొంగ

తోటపల్లిగూడూరు, పంసులూరు సుబ్బరామ య్య అనే పు మారు 15 సంల వయస్సుగల, బలిజ, బాల గజదొంగను నెల్లూరు సబ్ డివిజన్ ప్లెక్టరు కన్నెబాబు 25 తేది అరెస్టు చేశాడు. వీడు జగ్గయ్య శెట్టియంట్లో బంగారుగజ్జలు, రహ గయ్యయింట్లో బంగారుదండ, పప్పులబిడ్డి పెండ్లి పాట్రిలో కరెక్టులపకెను గుమాస్తా సుబ్బరామ య్యయింట్లో దండ, ముత్తరాజా రామారావు యింట్లో లోలాకులు, పి. టి. గోపాలాచారి యిట్లో చేతి ఘడియారము, ఇంకా ఎన్నో— ఎన్నో— ఎన్నో— చేసిన ఘనుపట్లు.

దేగా—బొల్లు రాజీ

రావూరుతాలూకా బొల్లు శెట్టిన్నీ, దేగా రెడ్డి న్నీ, రాజీపడ్డారనే శుభవార్త విన్నందుకు సం తోషమేకానీ, ఇవి వ్యక్తిగత రాజీరైతే రాచ కీయంగా చిక్కు చిక్కే. కావున శెట్టిగారు రాచకీయంగాగూడా పూర్వాశ్రమాన్ని మార్చు కొంటే కాక్రెత ఇంద్రిలోకం తప్పదు. ఏమంటావు మిత్రమా!

బ్యాంకి పెందరు

దివాలు, సంవత్సరాల రెక్కలో మనకు, పిక్కదేవతలకు, దేవతలకు, బ్రహ్మకు, శివుశేరు కేదాలన్నవి. మానవులకు ఒక మాసమైతే పిక్క దేవతలకు ఒక దినమాకుంది. మానవులకు ఒక సంవత్సరమైతే దేవతలకు ఒక దినమాకుంది. మానవులకు 4 యుగాలైతే దేవతలకు 1 యుగం అవుతుంది. దేవతలకు 2 వేల యుగాలైతే బ్రహ్మకు 1 రాత్రి పగలు జొరుంది.

కాబట్టి మన జిల్లాలో అపరేటివ్ బ్యాంకివారు మానవగణంలోనో, పిక్కగణంలోనో, దేవగణం లోనో ఏగణంలో చేరతాకో తెలియదు. ప్రతినం వత్సరం ప్రేటింగు పెండరు వివరలనిపుండగా రెండేళ్ళయినా విలవరేదు. ఏరెక్కప్రకారం సం వత్సరాలను సుదీప్తాకో తెలియవండున మానవుల మైన మేము బరే తొక్కటవడుకున్నాము. (ప్రె సిడెంటుగారు మాసంశయంతీరస్తే బాగుంటుంది.

దువ్వూరు బలరామిరెడ్డిగారు

దువ్వూరు బలరామిరెడ్డిగారు బామికామీద ఆరేవుమైలమండిమట్లపై 26 తేది నెల్లూరుకు విచ్చేసిరి.

రైలులో దొంగతనం

గత 28 తేది రాత్రి కలకత్తాకు పోవు మెయి లులో మొదటి రెగగతి బండిలో పాముర సరి దక్కతే ప్రయాణము చేయమండగా గూడూరు ఖలో ఎవరో ఆ బండిలోయొక్క రెండు రవల

ఉంగరములు, ముప్పయిరూపాయల వస్తు కొంగి లించిపట్టు, ఆమెగానీ కొద్దిగా జబ్బుకొనెనట్లును, ఆదొంగ నెల్లూరుజైమకలో దిగిపోయినట్లును, పోలీసుపోస్టు చేయబడి, విచారణలో సున్నురది—

యుద్ధప్రదర్శన రైలుబండి

ఈబండి నెల్లూరుజైమకలో 30 తేది ఉల్ల మెం|| రాత్రి 12 గం||ల పరకు ఉండును. బండిలో యుద్ధవాహన, బొంబర్లు, సిమాహాలు, ట్యాంకులు, గుండెగుండ్లు, బొంబులుమన్నును అభ్యుక్త యుద్ధ పరికరములన్నియుఉన్నవి. ఆర్థికాయన్న చూడ వచ్చును. పా|| 8 గం||ల నుండి సీసీమా, బండివద్ద ప్రవర్తించుచుండు.

31 తేది సగలు 1.30 గం||నుండి 3.45 గం|| పరకు శింగరాయకొండపై మైదానములో ఆ యుద్ధ పరికరములు ఎట్లు ప్రయోగించునది వాటి చర్యలు ప్రత్యక్షముగా చూచుటను, చూడటల చుకొన్నవారు ఆర్కడరైల్వే చూడవచ్చును. చూ నుటకు ఏలాటి టికెట్లులేదు.

ముర్రే చావు

మొన్న నెల్లూరు గల టాలో ఆకిప్టాంటు మావరం జెండెంటుగా వుండిపోయిన యూరో పియోక పోలీసుఅధికారి ముర్రే 26 తేది మద్రాసు వద్ద చల్లవరం పోలీసుజైమకను సమాచంలా తన బంబకాలో సాయంత్రం తుపాకీరెప్పతో చుడిపోయి ఉన్నాడట. రివాల్వర్ దిగియున్నది. జనలో అనుచరిలో చేర్చగా చనిపోయినాడు. ఇతనికి 25 సం || వయస్సు. పాపం! ఏమిటిచావు? జమీకరైలుపై కేసు

జమీకరైలు పత్రికాధిపతి రామానాయుడు వైన గూడూరు ప్రెసిడెంటు ప్రె. లక్ష్మీనారా యణ రెడ్డిగారు చేసిన మానవత్వరవా కావరి డిప్టికరైల్వరవారివలన తే 10.2.42 3వ కోర్టు లలో విచారణకు వాయిదావేయబడినది.

ఆయుర్యేద మహాసభ

రెండుగూరు వాగ్ధేవులు ఆయుర్యేదరన్ని డి యకా. వారాయణపండిట్ గారు 1.2.42 తేది ఉల్|| 8 గం||కు నెల్లూరు పురమందిరాన ఓవులను గూర్చిన్ని, త్రికోమమల గూర్చిన్ని ఉపన్య సిం చెదరు. ప్రపంచమనందగుల సమస్త ఓవిధు లను, వాటిరైల్వే వైద్యములను సరిక్షించు యం త్రమును సేకరించింది కీరొక్క. శి. వైద్యులు, వైద్యాభిమానులు ఎల్లరు విచ్చేయప్రార్థన.

ఏటూరు శ్రీనివాసాచార్యులు, సె||జి||అ|| వైద్యసంఘం వర్తమా.

మహాశివరాత్రి బహుమానాలు ముగింపు తేది 12-2-42
రు15000 సులభంగా గెలవండి
మొదటి బహుమతి రు. 1000 వా సీటు ఆవ్వనతో సరిగ వంపవారికి, రు. 3500 రెండో బహుమతి 3 సంఖ్యలు సరిగ వున్నవారికి, ఎక్కువ వతురాలు బంపవారికి రు. 1500 సమానంగ పంపబడును.
మొత్తం 20. ఈ గదుల్లో 2 మంది రి పరకుగల సంఖ్యలకు వాడిక మొత్తం 20 రావాలి. ఒకసారి చేసినసంఖ్య మర్రి వేయరాదు. ముగింపు దినము 12.2.42 ఫలితాలు 19.2.42
ప్రశోధనుము 1 వతురానికి 4 అకాలు. 5 వతురాలకు 1 రూపాయి.
రూల్సు:— ప్రె|| ప్రకటించిన తేలుప్రకారం తెల్ల కాగితంమీద ఎన్ని చతురాల్లైనా పంప వచ్చును. దప్ప మణియాగ్దురుద్యారాగాన, కాగిత చేయిపోవల్ల ఆర్థర్ ద్వారాగాన పంపవచ్చు ను. మణియాగ్దురుసేదు మారు పంపే వతురాలతో రెప్పుక పంపవలయును. 0.1.3 స్టాంపు ఫలి తాలుకోసం పంపవలయును. పోస్టులో కూపస్సు లేనిపోయిన జవాబువాళ్లు మరకాము. పనులును బట్టి బహుమానాలు మారుచుండును. మేకేసుకోళ్ళు ఖాయమైనది, చట్టబద్ధమైనదిగా వుండును. 12.2.42 కూడా పుణియాగ్దురు గూపున్లు పంపవచ్చును.
మా వతురాలు - పొమ్మ క్రింది ఆడ్రెసుకు పంపండి.
MINERVA COMPETITION (Govt. Regd.)
370, Mint Street, Sowcarpet P. O. Madras

యుద్ధం
[3 వేల కొరవ]
నిలవరాలకు విభుత ఆపాయాన్ని కలిగించడానికీ అనువుగా ఉండేట్టు డైవ్. చరిట్యా! బ్రక్క మాగ్నంజైమకంజే వారిదోహను రవ్యస్సు అగ్గ మించాము. కాగ్గిన్ ప్రాంతంలో యుద్ధం, త్రిద మవుతూ ఉంది. మది తిర్యాగంగంలో యుద్ధం అగ్గమలకు ప్రతికూలంగానే ఉంది. ఆమెకా లలో ఆత్మరాజ్యాలకు ప్రతిబంధకం ఎగ్గుడింది. గతవారంలో ఉత్తరదిక్షిణ ఆమెకాల స్వతంత్ర రాజ్యాలు ఆమెకా సయోక్త రాష్ట్రాల కార్య నర్త సమ్యక్తము అధినంలో కలసి ఆత్మరాజ్యా లతో సంబంధాలు తెగదెంపులు చేసుకోవడానికి తీర్మానించింది. ఆర్థంప్రేరా చిరీదకాలు సుక్రం చెంటిసే నిర్వ్యాఖమాటంగా ఆకని చేయడానికి ఒప్పుకోసన్నా ఆమెకాల స్వతంత్ర రాష్ట్రాని విగోధులుగాఉండే వారివందనీ వ్యతిరేకించ దానికి ఒప్పుకోన్నది. ఇవి రెమషదరివి మాన్యుకో వలసివుంది. చిరీదకం చుడికోతించలో ఉంది. జపానీయులమదం ఉంది. పెర్లహ్యగ్గలో అమరించి ఆమెకా సయోక్త రాష్ట్రాల సీవాని ఉండి మోవపోయినట్లుపోకూడదు. ఈధమైన ఏకీభావం ఆమెకాలలో కలగవంపల్ల బగ్గుకి చరనం తిప్పదు.
మన్నేపల్లి రామకృష్ణరావుగారి స్మారకం.
సుబోధిని పత్రికాధిపతి వైన దివంగత రామ కృష్ణరావుగారి స్మారకంగా 28 తేది ఓ. కెం||ల సుబ్బయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింది జరిగినసభలో వారి చిత్రపటమును పురమందిరాన నెలకొల్పవలెననీ, ఎటుకలవివాది మన్నును విద్యార్థులకు ఉపయో గవడు ఎండోమెంటు వారిచేరిట సాపింశవల యునని తీర్మానించిరి. ఇందుకు ఈ క్రిందివారిని కమిటీగా వేసిరి. రివరామయ్య, మారెకొండయ్య, మోవర్ల, దుర్భాకర్, పార్థసారథి, శైరహను మానుమెరిరావు, మేకూను అదిశేమరెడ్డిగారలు.
డిటిన్యూల విచారణ
వ్యాయమూర్తి ఒకకొదొరగారచే బయపడు మండు డిటిన్యూల విచారణ విషయములో గన గ్గుమెంటువారు క్రొత్తమార్పులను చేయదలచు కోలేదు. ఇంపగను ప్రచురించివీరే విచారణ జరుపుచుండు.
రా|| పా|| అన్న జేవుల గోవిందురెడ్డిగారు హిందూమహాసభ ఉపాధ్యక్షుడనడిగి రాజీనామా ఇచ్చారు.

వ ర్తా యా త్ర

(మొదటిపేజీ కొరవ)

శిశువనం అయ్యంగారి ఆశ్రమం అందిచేకారు. ఉత్తరాదివాండ్లకు దక్షిణాదివాండ్లంటే కొంచెం.....గా ఉంటుందనుకుంటాను. ఎందువల్లనో? హిందూకేశానికి వచ్చిన దండయాత్రలకంటే దేశానికి ఉత్తరంగా ఉండేవారేనే సందు ఇచ్చింది!

పూర్వం 3 లేక 4 మైళ్ళదూరంలో గాంధీగారి ఆశ్రమం. 2 మైళ్ళలో వివేకా ఆశ్రమం. వివిధమధ్య కాకా కశేల్కూరు ఆశ్రమం. గొడ్డుమినపకాయ కారానికి అలవాటుపడ్డ మనం ఈ ఆశ్రమాలకు భోజనానికిపోతే కావలసినంతకంటే ఎక్కువగా ఉంటుంది.

గాంధీగారిపండ్లయిల్లు చాల చిన్నది. 3 గదులు. వీటిలో ఇకరెండు ఆరలు. గోడలకు బయలుపరుగులేకలకు మెత్తనిబురద మన్నగా ఆరచేతి మందాన మెత్తబడ్డది. ఇంత కుద్రమైన యిల్లు మనోహర చూడకాలము. ఒకరిద్దరునాకర్లుఉన్నారు. వారుకూడ ప్రతిదినము తీరికఅయినప్పుడల్లా వడకుతూనే ఉంటారు. ఈగలు వాలకుండా రాజకుమారి అమృతకవ్యారు "స్టేట్" గదిఅంతటా చల్లించి మహాశుక్లనికీ పరిచర్య ఎల్లప్పుడు చేసేవారో! ఈమె ఒకరు. వయస్సు 50 ఉంటుంది. విశేషాలకు పోయివచ్చింది. ఇంగ్లీషు బహుచక్కగా మాట్లాడుతుంది.

గాంధీగారికి ఇద్దరుచిత్రగుప్తులున్నారు. వారు మహాశుక్లకు నోరువిప్పిన మరుక్షణమే వేవాలకు మూతలు విప్పతారు. వేర్వేరు వైండువుస్తకాలలో ఇద్దరు ఒకేతూరి వారిఉపవ్యాసాన్ని వ్రాయడానికి ఆరంభిస్తారు. ఒకరిపేరు మహాదేవకాయ. మరొకరు ప్యారిలూలు. వీరే గాంధీగారి యొక్క చెవులు కండ్లు. వీరు రాకుంటే మహాశుక్లకు అడుగెలా పెట్టుకు.

గాంధీగారి కుటీరానికి సమీపంలో చుట్టుప్రక్క ఒక కుమ్మరచెట్టుకప్పు మరేచెట్టు లేదు. ఈ చెట్టువల్ల ఇక గాంధీగారికి ఎంతమాత్రం ఉపయోగంలేదు. వారికి ప్రస్తుతం ఒక దంతం కూడా లేదు.

ఇల్లుఅంతా కప్పుతోసహా వెనుకలోనే కట్టబడింది. అక్కడక్కడ అడవికోయ్య గుంటలు ఏట్రాల్లు ఉన్నవి. కలుపుకుకూడ వెనుకవే. ఆస్తే లేనపుడు పోతుండనే భయము ఎక్కడనుండి వస్తుంది?

సేవగ్రామ పరిసరప్రాంతాలు చాలమేడకేం. చెట్లులేవు. నీటివంతలేదు. రవ్వమైన ఆకర్షణీయమైన కట్టడములు ఆంతకుముందే లేవు. ప్రజలు నిరుపేదలు. అంగకే వారిమధ్య మహాశుక్లకు స్థావరమేమీ ముఖ్యంకాదు.

గాంధీగారి ట్రైబర్లో 10 పుస్తకాలుంటే ఎక్కువ. వైద్యులు, బల్బులు, కుర్చీలు లేవు. వేల, లావైన ఈతాకుల చావలు, వానిమీద రెండు మూడు మెత్తనిదిండ్లు. చుట్టూ చాల నిశ్శబ్దంగా ఉంటుంది. రాత్తుముల మాధుర్యమైన సంగీతము తప్ప మరేవ్వరి వినిపడదు.

మహాశుక్లకు మంచి ఆరోగ్యంతోనున్నాడు. ఎప్పుడైనా వేసేవ్వకుంటాడు. అయినను బయట జనుములు బాధించవు. మొత్తంమీద మహాశుక్లకు మొన్నటిసమావేశంలోఒడివా గెలిచినవాడే! ఆయన తనవాదాం ఒటుకావలసిన కొరియం లేు బుద్ధు ఒడ్డవైముండేవి. ఒడ్డులు బండ్లయి యుండేవి.

ఒక్కదానికి అందరు సంతోషించారు. పోటీ వారు బూటకాయగారు ఎంతకైనా తగ్గి ప్రతిపక్షాంతో వారిపడదలచిన ప్రయత్నం జన మాల్ లాల్లు పల్ల లమైనది. ఇక పొంగిపెరువుల ఆశ మనవారిలో ఉండరికేదు!!!

నేనేగన మంత్రినైతే?

స్వాతంత్ర్యం వస్తేగిస్తే, నేను మంత్రి నైతే గియితే అనాటిమాట:-

పల్లెటూళ్లస్కిం

అందరికీ భూములుండవలెను. వ్యవసాయం సమిష్టిన జరుగవలెను. పూర్వంవలెనే కుమ్మరి, కవ్వరి, చాకలి, మంగలి, పడంగి, మాడిగ వగ యిరా వృత్తులవారికి శిమ్యులెకుండా మాన్యాలుండవలెను. యా మాన్యాలను గ్రామసమిష్టిన సాగుజేసి దామాషా భాగ్యమును ఆయాచాకిరి వారికి యివ్వవలెను. ఆయావృత్తులవారు గ్రామం లోని అందరు ప్రజలకు ఉచితంగా వారిరీతేయ వలెను. పశువులమేత సమిష్టిన వుండవలెను. డెబ్బలలో ప్రతిగ్రామంలో వాలుగోవంతు రీటి క్రింద పశువుల గ్రామానికి వుంచవలెను. అందరు ఏదో ఒకపని చేయవలెను. ప్రతిగ్రామానికి ఒక మూలు, ఆ మ ప త్రి, రీడింగరూము, ఉండవలెను. ఉపాధ్యాయులే రి మాసాలు వై ద్యం చదువుకొని దినానికి ఉదయం, సాయం త్రం 1 గంట వైద్యం చేయవలెను. ఉపాధ్యాయు నికీ తేలు, పాముమృతం గూడా పచ్చియుండ వలెను. గ్రామానికొక బ్యాంకి వుండవలెను. వ్య వ్తులు ఆ వ్య యివ్వరాదు. వ్యవ్తులవద్దవుండే డబ్బుంతా ఆయా బ్యాంకులో వుంచుకోవలెను.

రైతు ఆవసరాలన్నీ మార్కెటులోనూ బ్యాంకు వ్యాపారాల్లోనూ గ్రామానికొక పంచాయితీ వుండవలెను. నీటిక, క్రిమిక ఆన్ని వారతీర్మా నించవలెను. మూలు, అనుభూతి, రీడింగరూము, ట్రైబర్, బ్యాంకు, వేవాలయాలమీద పెత్తనము శిమ్యువమాట్లు ముఖ్యమైనవారు ఇవన్నీ పంచాయ తీక్రిందనే ఉండవలెను.

శిమ్యులనిర్ణయము:- 1 వ్యక్తికి య 5 ల వరకు మా గానికి కానికి తగుమైన మెట్టుకు శిమ్యులంద కూడదు. య 5 ల నుండి య 10 ల వరకు శిమ్య య 1.కి య 5.0.0 లు. య 20 ల వరకు య 10.0.0 లు య 25 ల ,, య 15.0.0 లు య 35 ల ,, య 20.0.0 లు య 35 నుండి } 25.0.0 లు 50 వరకు య 50 నుండి 100 వరకు 30.0.0 లు. య 100 ల పైన ఎవరికీ భూములు ఉండరాదు. అందరు పనిచేయవలెను. ఎవరూ భిక్ష మెత్తరాదు. ముసలీ, కుంటి, గుడ్డికి, పంచాయితీవారు తిండి లెబ్బవలెను. చెరువులు, కాలవలు వగయిరా నీటి వసతులమీద పెత్తనంకూడా పంచాయితీకే వుం డవలెను. అతి ఇవెందుకు గ్రామాలకు సంబంధం చిన అన్ని పెత్తనాలకు పంచాయితీకే అధికా రం ఉండవలెను. —(సకేపం)

కేసరి రత్నత్రయము లో ధ్రు

గర్వాశయ రోగనివారీ. స్త్రీలకు గలుగు ఋతుశూల, బహిష్టుకాశం దుట, ఆకాలబహిష్టు, మైల బాప్తిగాను, తక్కువగాను పోవుట, కుమమరోగము, సం కాపీవశ, రక్త హీనత, మలబద్ధకము, నూరికా వాతము, కీళ్లవోపులు, అరికాళ్లు, అరచేతులు మంట మొదలగు స్త్రీ మర్మవ్యాధులను కుదుర్చును. వెల 12 రూ. య 8; 8 రూ. య 1.10.0.

అ మృ త

రక్తశుద్ధి ద్రావకము. ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అశీర్ణము, కీళ్లవోపులు, సోమరికము, మేహవ్రణములు, నుఖసంకటములు, విస్ఫుర్జన, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమునకు కాంతిని ముఖమునకు లేజుమ్మును యిచ్చును. వెల 12 రూ. య 8; 8 రూ. య 1.10.0

అ ర్క

సర్వజ్వర నివారీ. వాత, పిత్త, కఫ, విషము, శీత, పన్నిపాత అగంతకాది స మ స్త జ్వరములను నివర్తిం చును. వెల 8 రూ. 2.4.0; 8 రూ. 1.4.0; 1 రూ. 0.8.0.

కేసరికుటీరం లిమిటెడ్, రాయపేట :: మద్రాసు. బ్రాంచ్-4068, స్టేషన్ రోడ్, సికింద్రాబాదు.

విశ్వనాథనేత్రాంజనం

కంటిపొరలు, మక్కలు, దుర్బాంసము మొదలగు సమస్త కంటివ్యాధులను అపరేమ శేకయే అతి త్వరలో కుదుర్చును. వెల 15 గ్రా. పీ. 1-0-0 ముందుగా పంపువారికి పోస్టేజీ ఉచితము. విశ్వనాథ ఆయుర్వేద వైద్యశాల, బంగోలు.

నమ్మకమయిన నగలవర్తకులు గుండాల పేరారెడ్డి

చిన్నబజారు - నెల్లూరు. మీకు కావలసిన వగలు సిద్ధముగా తయారు చేయబడి యున్నవి. తనవి ఆర్డరుయిస్తే వెంటనే చేసి యివ్వబడును.

పక్షవాతమునకు-

ఎంతకాలంనుంచి ఉన్నా సరే! ఎంత తీవ్రంగా ఉండినా సరే! కాళ్లుచేతులు షీణించిపోయినా సరే! ఈమందు వాడిన అమోఘంగా పని చేయును. సత్తువార రోగులు వెంటనే యీమందును ఉపయోగించి ఈత్యార వ్యాధినుండి విముక్తులుగండి. వారిం మందు 5-0-0-0 డాక్టరు టొమ్మాకేశవులు, (వత్తువారి స్పెషలిస్టు) సంతపేట - నెల్లూరు.

కానెటప్పడు ప్రేడు మార్కు జామాఆయిల్ వినిధరకముల నొప్పలకును,బాధలకును. అన్నిబోట్ల అమ్మబడును. అమర్చెండ్,శోభాచెండ్ P.T.మదరాసు.

అమృతాంజనంవారి తామర మందు సకల విధములైన చర్మ వ్యాధులను రెండేపూతలతో నిర్మూలము చేయును ఆమృతాంజనంలిమిటెడ్, మద్రాసు, బొంబాయి

ఉ బ్బ సా ని కి ఋషి ప్ర సా ద ము యీ గోసాయిచిట్టా ఆశేక సంవత్సరాల మహర్షి వేదా శుశ్రూషా ఫలి తంగా ప్రసాదించబడిన వనమాశిక. యాదివ్యవధియు నేనించిన కీర్ణ రాలపు ఉబ్బనము, దిగ్గు, శాశ్వతముగా నివారించును. మనకు నేపించిన పూటనుంచి జమ్ము తిరిగి రాక పోయినప్పుంది. 15 రోజుల మందుక్రయం 2-0-0-0 ఆత్మానందాశ్రమం, ముప్పిరెడ్డిపాలెం, (వత్తు) నెల్లూరు.

రైతు - కూలి

గుండాలమ్మపాళెం మున్నగు గ్రామాలు

డి. పి. డబ్ల్యువారి మోసం

గుండాలమ్మపాళెం వద్ద గ్రామస్థులకు 2వ కారుకు నీళ్లు ఇస్తామని చెప్పినందున "ఎరువును నమ్మి బొంక పొయ్యిలో చెట్టుకున్నట్లు" నిద్రింపగా వ్రంతులొన్న పిల్లిపిచర, వ్రంతులు పిల్లి నాలను అరుమాడుగా ధారబోసి బంగారు పాడిగా కేసరివెత్తవారు రు 110 ల వరకు తిప్పలు పడి, చేతుల్లో వసతిలేనివాడు, ఎవరినైనా కాల్లో గడుపా పట్టుకొని లేదా పూసోబుట్టోతెగ పెరికి కొనితెచ్చుకున్నారు. చివరకు కొండంత రాగంబీసి తుమ్మడియలో అన్నట్లు మాకు మొగించి మాకు పైన పొడుగుపొడుగుచేతులవారికి 2వ కారుకు అవకాశం ఇచ్చారు. రు 110 లకు కొన్న కేసరివెత్తవారు రు 80 లకునూడా అడిగే దిక్కులేకుండా పోవడం, తిరుగా పిల్లిపిచర, వ్రంతుల, పిల్లి నాలు తంటాలుబడి రూపాయల పాడిగా కొవడం, పాతపడ్డు రు 95 లనుండి రు 75 లకు దిగడం, శిష్టులువచ్చి కుతికమీద కూర్చోవడం, సాపైటిల్లోగాని, ఆసాములవద్దగాని గత శిష్టులకు తెచ్చుకున్న అప్పులే చెల్లకపోవడం, ఈ సందర్భాల్లో ధరిలు కంట్రోలుచేస్తామని ప్రభుత్వాధికారులు చాటేటవడం, ఇంతంతాచూస్తే రైతుగతి ఎంత దిగవారి పోతున్నదో అర్థమవుతుంది. దీని కంతా కారణం అందోళన లేకపోవడమేగాని అన్యంగాదు. ఇంతటైనా రైతుదుస్థితినిగూర్చి అందోళన చేయడయా!

— ఒక రైతుబిడ్డ.

పల్లెలు

రావూరు నక్కల సభ

గత అమావాస్యవాటి రాత్రి నక్కానంలో రావూరుతాలూకా నక్కలసభ జరిగింది. పువారు 5, 6 వందల నక్కలు సభనలంకరించాయి. దాక్తురుగారితో కైవసంగా భావించి ఈక్రిందిపార్థనా పద్యాన్ని జంటుకరాయ కవిగారు చదివారు.

తమకే తల్లియు, దండీయు

తమకే ఆహారమిచ్చు దారలు మాకుకా

తమరిని మార్చుట ఒప్పుము

తమరున్న నె ఇంత కూడు దక్కును ప్యామి! తర్వాత చాలామంది సభలో శ్రీవారి గుణ గణాలను ప్రశంసించి ఉపన్యసించారు. తర్వాత ఈక్రింది తీర్మానం యేకగ్రీవంగా ఆమోదించబడింది.

దాక్తురుగారిని మార్చుమని చాలామంది ఆశ్రిలు చెట్టి గోలకేస్తున్నారు. అది సుదృఢ పారపాలు. వీరుండబట్టే మాచాతికి ఇంత కూడు లభిస్తున్నది. మొన్న దేవులపల్లి నుండి వచ్చిన అమ్మాయి విషయమే ఇందుకు ప్రత్యక్షమిదగ్గనము. కావున వీరిని ఇక్కడనే కాళ్ళింతంగా వ్రంతులననీ, వీరికి సం తానం ఎక్కువైనందుననే ఈసభ్యులం వీరికి పట్టుబడింది కావున వీరికి ఇంకా చాలామంది యీలాటి సంతాపమే కలుగుటకు భగవంతుణ్ణి ప్రార్థిస్తున్నామని తీర్మానించారు.

యీ తీర్మానాన్ని స్వయంగా వెల్లిడి. యం. ఓ. కు అందజేయుటకు ఈక్రింది వారిని సభకమిటీగా తేయడమైనది (1) పార్లపల్లి నక్క బావ గారు (2) పొదలకూరు నక్క బావగారు, (3) చాచూరు నక్క బావగారు.

అంతట జయజయ విజయఘోషతో సభ విరమించబడింది. — జంటుకేశ్వరుడు.

గుండెమడకల.

కలెక్టరు జే కొరగారు గత 18, 17 లేదులలో ఫారెస్టును, దుర్గములను, ప్రాంతమును తనికీ చేసిరి. చెప్పుకున్న రైతులమొరను సాంతంగా విసిరి. గ్రంధాలయమును వర్షించి వార్షించిరి. యుద్ధపరిస్థితులు ప్రతివారు గమనించవలెననిరి. ప్రాంతపు పూర్తి కాగానే గ్రంధాలయాదికములు ఆభ్యున్నతికాగలవని దీవించిరి. — పురవాసి.

శ్రీహరికోట.

షేక్ అబ్దుల్ ఖాదర్ ఆసే పకోపకారి 12 లేదివాడు ఒకదినం ఇల్లంలో ఈశ్వర సాయుజ్యంపొందాడు. అబ్బా! ఇంతమంచివాణ్ణి చూడలేదయ్యా!

— ధర్మాచెడ్డ.

చిత్రగించిన కలెక్టరుగారు తగిన పనులు కల్పించునని చెప్పిరి. దిబ్బలపై పెనాట్లను రద్దు చేస్తామనిరి.

తే 10 దిన రోజునంతటా

డిటిన్యూజే జయప్రసంగా జరిగినందులకు ప్రజాసంఘాల సభిసం దిస్తూ, ప్రజలకోర్కెలను సఫలపరచవలెనని గవర్నరు మెంటువారికి చేగిరెడ్డి బారిరెడ్డిగారు పాచ్చిక చేశాడు.

లింగాపురం రైతుసంఘ

వార్షికోత్సవం తే 18.1.42 దిన బారిరెడ్డిగారి ఆధ్వర్యమున జరిగింది. డిటిన్యూల విమలల చెయ్యాలిఅని తీర్మానించారు.

కలవ్రబాధ

బల్లారి, కర్నూలు జిల్లాలలో కలవ్రపనులు ప్రారంభించినట్లే ఇరవయడలాల్లోకూడా కలవ్ర పనులు ప్రారంభిస్తూ, ఔమనివారణార్థం కొద్దు చేయడమేకాకుండా నూలుతీయుట, బుట్టలుట,

విన్నూరా!

యుద్ధకాలపు నాడెములు

ఇండియాగిరిమెంటువారు అర్థశాస్త్రాచారీ ములను యెట్టుకేయవలసివారు. ఇందులో కంపు, నీళ్లులు కలిసివుంటుంది.

తూర్పు పు రూపా యలలో 11/12 పెండిన్స్, 1/12 ఇతరలోపాలు ఉంటే, నేటిరూపాయలలో సగము పెండి, సగము ఇతరలోపాలు ఉంది. యుద్ధముయంలో లోపాలు వారినందున ఆశీకవార్తలను చెమరుకుంటారు. గడచిన యుద్ధంలో కొన్నిచోట్ల నాడెములకు పదులు పోటీకేస్తాంపులు, చీట్లపేకలు, నిప్పు పేట్లులు, గూడా వాడేవారు.

*

అణువు పరిమాణము.

ఒక అంగుళము నిడివిలో 250,000,000 అణువులు ఇమిడివుంటవి అని యెక్కువెల్ల శాస్త్రజ్ఞులు తెలుసుకోగల్గిరి. ముద్రసిద్ధ ఆ మెరికా శాస్త్రజ్ఞుడే దాక్టర్ సీజర్ గారి లెక్కప్రకారం 4 అంగుళముల పొడుగు 8/18 అంగుళం అడ్డకోలక గల బంగారు, రాగి కలిపిన కమ్మిలోగల అణువుల సంఖ్య 1,000,000,000,000,000,000,000 అని తేలింది.

*

బహిష్కరణముంటే ఇది!

బంగారా విధిజనకాలంలో జరిగిన విశేషబహిష్కరణంలో ఉప్పు ఒకటి. బారిసాట్ లో విశేష ఉప్పు విక్రయం యెక్కువ. యీ బహిష్కరణ ఫలితంగా జిల్లా కలెక్టరు గారికి ఉప్పు దొరకలేదుట. కలెక్టరు అశ్వని కుమారదత్తుగారిని పిలిచి, ఉప్పుఅమ్మడానికి వర్తకులకు తెలివివ్వమని కోరెటట. తనకు ఇండియాఉప్పు దొరకనందున ఉప్పులేకుండా అన్నము తింటున్నామని అశ్వనికుమార్ చెప్పెనట.

*

మధ్యచార్యుల గారడీ.

గారిడివాండ్లు మామడిపండ్లగొలులు క్షయంగా చూపడం మనం చూస్తున్నాం. ఇవిగాకుండా ఇంకా అనేక ఇంద్రజాలలున్నవి. వీరినీ శాస్త్రజ్ఞుల కవి అగోచరములే. వేదముక్కులు బూటకాలని తీవ్రంగా వాదించేవారికోరు కట్టుటకై శ్రీ మధ్యచార్యులవారు వేదమంత్రోచ్చరణ చేస్తుచినట్లు, అమలు, పుష్పములు కల్పించి, ఆశ్చర్యం కలిగించేవారట.

*

సర్ చార్లెస్ నేపీయర్.

ఒకవాడు సర్ చార్లెస్ సీంథులో ఉండగా ఆచటికోక గారడివాడువచ్చివాడు. నేపీయర్ మిత్రుడి చేతిలో ఉండిన నిమ్మపండును గారడివాడు రెండుగా తనకత్తితో వరకెను. అప్పుడు నేపీయర్ ఆశ్చర్యపడి, గవచేతిలోనుండే నిమ్మపండును వరకమని కోరెను. గారడివాడు కుడి అరచేతినిచూచి, ఎడమచేతిలో నుంచుకొమ్మెనెను. కుడిచేయివలె యేమని దొరగాగడుగగా, ఆ అరచేయి మధ్య నుంటగా నున్నందున కత్తి వాడిం తగిలి, ప్రక్కవెతెను గవక, యెడమచేయిలో ఉంచుకొమ్మెనెను. ఎడమచేతిలోని పండు వరుకగా, నేపీయరు గారడిందొగ నున్నతి ముసకు ఆశ్చర్యపడెను.

—

గ్రామపురమి రౌడము, ఇండ్లుకట్టుట, బావులు క్రొవ్వుట మొదలగు పనులు కల్పించి 0.4.0 లకు తక్కువగాకుండా కూలి ఇప్పించవలెనని ప్రభుత్వానికి బారిరెడ్డిగారు సూచనలుచేశారు.

నమ్మకమైన

నగలదుకాణం

నమ్మకము, త్వరగా యెక్కుట, కొత్తరకాలు.

★

పిటికీ (పిటికీకొక్కన అంగుళం పది?)

గుండాల వెంకట

సుద్దారెడ్డి కిషన్

చిన్నవారు :: నల్లవారు.

దొంగేగారి

బాలామృతము

బలహీనమైన బిడ్డలకు

పుష్టియున్ను, బలమున్ను

ఆరోగ్యము నిచ్చును.

7 రూపాయలకు

కరణు - కావ్యములు - కవీలు

● నవలలు - నాటకములు
విశ్వామిత్రముల వాచానీ చరిత్ర - విశేష
కవీశ్వర - గుమీరెడ్ల పుస్తకములు వెల 10 రూపాయలు
గాని, రెండు గుంటు వాలుగూడ ప్రకటించును

అన్ని గ్రంథములు ఆధునికములే!

నమ్మకార్థం • తగ్గది • మద్రాసు

24

కొకర్ల కామాక్షయ్యగారి

పక్షవాత నివారిణి డిప్టో.

మా "భువనేశ్వరి గురికలు" (రిక్వెస్టు) పక్షవాతం, రుద్ధివాతం, వచ్చు, తిమ్మిర్లతి త్వరలో గ్యాగంటిగ కుమార్తెను. కా. కామాక్షయ్యగారి ఫోటో, టేబిల్ మార్కుల టౌపి ధము మాత్రమే వాడును. యెంతయించినది పరచవలెగా లేదు.

8 చొప్పున టౌపి ధముల శెట్ల రు. 8-0-0 ప్యాకింగు పోష్టే ప్రత్యేకము.

కొకర్ల వెంకటప్పయ్య.

నేపిర్ గార్డర్, చేపవారి స్వస్థలి

కొకర్ల వారికి, నల్లవారు.

యుద్ధం

జపాన్ యుద్ధరంగం:

మలయాలో చరిస్తోంది నానాటికీ వివిధమైన వార్తలు. సింగపూరును యుద్ధం దగ్గరకున్నది. 28 తేదీనాటి వార్తలప్రకారం సింగపూరును 70 మైళ్ళదూరంగా ఉండే బాటూపహట్ ప్రదేశం జపానీయుల వశం అయిపోయింది. యా బాటూపహట్ ప్రదేశం మలయా పశ్చిమతీరంలో ఉంది. ఇప్పుడు మలయాజలసంధిలో జపానీయుల ప్రాముఖ్యం అధికమవుతుంది. సింగపూరుపై విమానాదండన అధికమవుతున్నది. సింగపూరు శత్రువు వశమై బ్రిటిష్ వారి తన మిత్రమండలి వారి యుద్ధప్రయత్నాలు మంచిదెప్పు తిన్నవన్న మాట. ఇక్కడ ఆస్ట్రేలియాకు వైనికాధికారి అధిపతిగా ఆస్ట్రేలియా, మిత్రమండలివారు, యుద్ధం చేస్తున్నారు. సింగపూరు సరిహద్దులకిగల సరఫరాలు వచ్చేస్తున్నవి. సింగపూరును చుట్టికేసి, తూర్పుదిశావీధులనుంచి ఏ సరఫరా కూడా రాకుండా చేయవలెననే ప్రయత్నంతో జపానీయులు ఆ దీవులలో విమానాన్ని మూలలో దిగుతున్నారు. ఇంతవరకు బోర్నియోలోని సారవాక్ రాష్ట్రం (వాయవ్యతీరపు కోస్తా ప్రదేశం) బోర్నియోలో ఉత్తరంగా పడమటికోస్తా ప్రదేశం దగ్గరకుండే టూరకాన్, సెలవనదీప్రదేశంలో ఉత్తరపుటన ముహానాన్ ప్రదేశము—ఇవన్నీ జపానీయుల ఆధీనానికి వచ్చినవి. ఇప్పుడు మరి కొన్ని ప్రదేశాలలో జపాను సేనలు దిగినవి. సెలవనదీప్రదేశం పడమరతీర ప్రదేశం కెండాల్ వద్దను బోర్నియోలోని పడమరతీర ప్రదేశం బాల్క పావక్ వద్దను జపాను సేనలు దిగినట్లు బటేవియా (బావా కేంద్రసగరం) నుంచి వచ్చే మిత్రమండలి అధికారి వార్తల మూలకంగా తెలుస్తున్నది. (25.1.42) ఈ ప్రదేశాలలోని మిత్రమండలి సైన్యాలు ఈ సైన్యాలను ఏదిబ్బి యుద్ధము చేస్తున్నది. అంతేకాకుండా జపానువారి న్యూగినిసి ఆసుకొని పశ్చిమంగా ఉండే న్యూగినిసి ద్వీపాలలోని కావియంగ్ లో జపానువావితులదిగి స్వంపంచేకారు. పాలామక్ ద్వీపాలలో కూడా ప్రవేశించారు. ఇక్కడ ఆస్ట్రేలియాకు సేనలు తీవ్రప్రతిఘటన చేస్తున్నారు. ఆస్ట్రేలియాపైకి యుద్ధం తీవ్రగమనంతో ఏర్పాటు అంది. ఈ పరిస్థితులను చూచి ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వం మిత్రమండలి ఇంకా మరుగుగా పనిచేయాలని మొరదెట్టుకొంటున్నది.

ఆస్ట్రేలియా ప్రాంత మంత్రి మొర్ర

“జపానీయుల ఉద్ధతి అధికమవుతుంది. మలయా యుద్ధం చాలా ముఖ్యమైంది. ఈ విషయంలో ఆస్ట్రేలియా యంతో పాటుబడుతున్నది. విమానాలు, కుప్పలు, మందుగుండు సామానాలు ఏదీసరిఫరా రిగిట్టుంటే మలయాను కక్షించుకోవచ్చు. బ్రిటిష్ ప్రజలు సామ్రాజ్యస్థితిని విప్పకపోతే గమనించాలి. ప్రస్తుతం పసిఫిక్ లో జరిగే ఈ యుద్ధం బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యం స్థిరంగా సాగడానికి మలయా జపానీయుల వశమైతే అప్పుడు జపాను పశ్చిమంగా హిందూజీకం జ్వలా రూపుగా ఆస్ట్రేలియాపైతూ వ్యాపించి గలుగుతుంది. ప్రపంచంలోని అత్యంత వ్యాపక శక్తిగా జపాన్ అధ్యంతి బలమైవది జపాన్ వారి శాశ్వతాధికారం. మిత్రమండలి పసిఫిక్ యుద్ధంను గెలిచినట్లయితే జపాన్ శాశ్వతాధికారం అధోగతిపరచి పాశ్చాత్యమైంది. తేకపో

నట్లయితే జపాన్ శాశ్వతాధికారం అట్లాంటిక్ యుద్ధములో పాల్గొనడానికి నిలుగలుగుతుంది. ఆవి ఆస్ట్రేలియాకు ప్రధానమంత్రి పదవిలో తాత్కాలికంగా ఉండే శ్రీ భట్టగారు మొర్ర పట్టారు. ఇందులో రజం ఎంతో ఉంది. అట్లాంటిక్ యుద్ధం ఎంత ప్రాముఖ్యమో పసిఫిక్ యుద్ధం అంత ప్రాముఖ్యమై పొందిఉంది. ఇంకా అధికమైన ప్రాముఖ్యం ఉన్నదికూడాను. ప్రస్తుతం పసిఫిక్ యుద్ధంలో మిత్రమండలి సైన్యాల వలన కలిగినవత్తం తాత్కాలికమే అనిపిస్తోంది. మనము మాణిక్యవంతో ఉంటే జపాన్ మేకై కూర్చుంటుంది. కాబట్టే ఆస్ట్రేలియాకుని ప్రెసియుంకాని ప్రస్తుతపు అట్లాంటిక్ వద్దతిని పదిలమని బ్రిటనుకు విన్నపం చేసుకున్నారు.

జపాన్ ఆశయం:

తమకు వశమైన ప్రదేశాల్లో తమ ఆశయాలని జపాను ప్రధాని జవరల్ టోజో చెల్లించాడు. దాన్ని పటిమచూచినా పసిఫిక్ లో జపాన్ ఉద్దేశం అందువలని ఇతర దేశాలకు వత్తం తెలుస్తున్నది. జవరల్ టోజో ఈవిధంగా 28 ది జవరీనాడు తన ప్రతినిధులకు చెప్పాడు. “అయా ఆక్రమిత ప్రదేశాలలో స్వయంఆధిక ప్రతిపత్తిని గెలిగించి ప్రముఖ ప్రాప్త్య ఏషియా రాజ్యాన్ని స్థాపించడంలో నాలుగునూ తాలను గమనించవలసిఉంది. (1) యుద్ధ నిర్వహణానికి తగిన ప్రతిపత్తిని చేతిక్కునట్లు చేసుకోవలెను. (2) దక్షిణ పసిఫిక్ రంగంలోని దేశాల్నుంచి శత్రుదేశాలకు ఎగుమతులు చేసుకోకూడదు (3) స్థానిక జపాను సేనలకు సరఫరాలను అందిచేయవలెను. (4) విదేశీయులు జపాన్ లో సహకారము చేయుటకు ఆహ్వానించవచ్చును. ఈ సిద్ధాంతాలు నాటివద్దతిని అనుకరిస్తున్నవి.

బర్మాయుద్ధం:

బర్మాలో మామ్రీకనకు కూర్చున్న యుద్ధం సాగుతున్నది. మిత్రమండలి సైన్యాలు కొంచెం వెనుకై యిదిపటికే నిర్దేశించబడి ఉండే నిర్ణీతస్థానాలలో నిలవరం ఏర్పడుచుకొని ధైర్యస్థైర్యములతో యుద్ధంచేస్తున్నవి. తాయ్ లాండు సేనలు జపానీయులతో సహకారం చూపడం వల్ల చైవాసేనలు యువ్వాక్ చైపు నుంచినీ సరిహద్దులోనున్నా అశుకంగా ఆయా దేశాలపైకి ఎత్తిపోతున్నవని 25 తేదీనాటి వార్తల మూలమున తెలుస్తున్నది. తాయ్ లాండు, ఇంగ్లాండు, ఆమెరికాలపైన యుద్ధాన్ని ప్రకటించి ఇంతకు ముందున్న యుద్ధానుంచి పైకివచ్చింది. చైనీయులు ఫ్రెంచి ఇండోచైనా కేంద్రసగరము న్ను విమానాశ్రయమున్నూ అయిన హోవాయ్ పైన దాడిచేసి జనవరి 28 తేదీనాడు వి ప రీ త నిష్పన్నై శత్రువులపైకిగించివారు. ఆలాగే మిత్రమండలి విమానాలు జనవరి 25 తేదీనాడు రెండవ సారి తాయ్ లాండు కేంద్రసగరం బాంకాక్ మోడ దాడిచేసి అక్కడకుండే సైనికలక్ష్యాలకు విపరీతనష్టాన్ని కలిగించినవి.

జర్మనీ పతనం:

జర్మనీకి పతనం కలుగుతున్నది. గతవారం రష్యా రంగంలో విజయవరంవరల సాధించుకొన్నాడు. మోస్కో రంగంలో వియోస్మానగరం చేరుకుని రష్యాను సాగిపోతున్నాడు. రెనక్ గ్రాడ్ స్మోలెన్స్క రంగాలలో ఉండే జర్మను

[కొరవ 5 చేతలో]

భక్త ప్రహ్లాద

నెల్లూరు వినాయకహోలులో

30-1-42 ప్రారంభం

తారాగణం:

హిరణ్యకశిపు : గగ్గయ్య
 1-వ ప్రహ్లాద : పరిపూర్ణ
 2-వ ప్రహ్లాద : వరలక్ష్మి
 నారద : : రామకృష్ణకావ్య

ఇంద్ర : : : నారాయణరావు
 చండమార్కుడు : కుంపట్ల
 లీలావతి : : : రాజేశ్వరి

దైర్ఘ్యం:

చిత్రపు వారాయణమూర్తి, డి. ఎ.

దినమునకు 3 ఆటలు

సా॥ గం॥ 3-0, 6-30, 9-45.

తర్వాతఫిలిం:

సి. శ్రీనివాసులు, అధ్యక్షులు
కమిషనరు.

తర్వాతఫిలిం:

